

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 135

van **IMADE ANNOURI**

datum: 19 januari 2022

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Gemeenteraad Antwerpen - Opmaak ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) - Goedkeuring standaardovereenkomst voor doorrekening van regiekosten

Op de zitting van 23 juni 2014 keurde de Antwerpse gemeenteraad een standaardovereenkomst goed voor de doorrekening van gemeentelijke regiekosten voor opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan aan een (publiek-)private partij. Dit besluit 2014_GR_00569 omvat ook een delegatie van de goedkeuringsbevoegdheid van de globale overeenkomst met de (publiek-)private partij aan het college.

Dit besluit kwam er nadat het college eerder (op 9 mei 2014) al besliste om het algemene principe goed te keuren, waarbij de gemeentelijke regiekosten die gepaard gaan met de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan, doorgerekend kunnen worden aan een (publiek-)private partij.

Sinds de goedkeuring van de standaardovereenkomst zijn er in de stad Antwerpen reeds meerdere procedures opgestart waarin gewerkt wordt volgens deze standaardovereenkomst. Minstens voor een 13-tal ruimtelijke uitvoeringsplannen werd door de ontwikkelaar/eigenaar voorzien in de volledige dan wel gedeeltelijke betaling van de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan. Een van deze RUP's is het gemeentelijk RUP Slachthuissite-Noordschippersdok-Lobroekdok. In dit dossier heeft de Eerste Auditeur bij de Raad van State op 2 december 2020 een verslag uitgebracht naar aanleiding van een beroep tot vernietiging van dit RUP, zoals definitief vastgesteld door de gemeenteraad van de stad Antwerpen in zitting van 25 februari 2019. De Eerste Auditeur doet hierin een uitspraak over de wettigheid van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, waarbij voorafgaand aan of tijdens de opmaak ervan, verregaande afspraken worden gemaakt tussen de plannende overheid, in casu de stad Antwerpen, enerzijds en de belanghebbende ontwikkelaar/eigenaar van de betrokken gronden waarop het RUP van toepassing zal zijn, anderzijds. Bijkomend geeft de Eerste Auditeur bij de Raad van State aan dat het feit dat de ontwikkelaar/eigenaar van de gronden in wiens belang het ruimtelijk uitvoeringsplan wordt opgesteld, het geheel of een belangrijk deel van de kosten voor de opmaak van het RUP voor zijn rekening neemt, maakt dat de plannende overheid niet langer in alle objectiviteit en onpartijdigheid de afweging kan maken van alle betrokken belangen.

Dezelfde boodschap lezen we op de website van het Departement Omgeving ([Doorrekenen kosten opmaak ruimtelijke uitvoeringsplannen - Departement Omgeving \(vlaanderen.be\)](https://www.vlaanderen.be/doorrekenen-kosten-opmaak-ruimtelijke-uitvoeringsplannen)): "

Private partners laten betalen voor de opmaak van een RUP is strijdig met artikel 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO). Deze bepaling, bekend als het doelstellingenartikel, maakt duidelijk dat de ruimtelijke ordening gebeurt vanuit een gelijktijdige afweging van de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten. Via plannen de ruimte ordenen en zich uitspreken over welke activiteit op welke plaats thuishoort, is bij uitstek een overheidstaak en een zaak van algemeen belang. Het karakter van die afweging impliceert dat planopmaak niet door particulieren kan worden bekostigd maar met overheidsgeld moet worden betaald. Het tegenovergestelde zou doen veronderstellen dat de betrokken ordening niet het algemeen belang dient maar het particuliere, en dit zou het plan onwettig maken.

Wel is het mogelijk dat een particulier bepaalde documentatie vrijwillig (en kosteloos) ter beschikking stelt van de plannende overheid. Zo kan bijvoorbeeld een bedrijf dat een gunstig planologisch attest heeft verkregen in functie van de planopmaak de GIS-bestanden van de aanvraag van het planologisch attest bezorgen aan de plannende overheid. Maar een reglement of overeenkomst dat/die het bezorgen van plannen of het betalen van een ontwerper oplegt of eist, is niet toegelaten.

1. Zijn, gezien het advies van de Eerste Auditeur van de Raad van State, het besluit van de Antwerpse gemeenteraad 2014_GR_00569 Ruimtelijke uitvoeringsplannen - Doorrekening gemeentelijke regiekosten opmaak aan (publiek-)private partij. Standaardovereenkomst dd. 23 juni 2014 en de bijhorende "samenwerkingsovereenkomst betreffende de bijdrage voor de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan en de projectregie voor het project ..." nog wettelijk?
2. Wat zegt de toelichting op de website van het Departement Omgeving over de wettelijkheid van bovenvermeld besluit van de gemeenteraad, de bijhorende samenwerkingsovereenkomst en de RUP's waar de planopmaak door particulieren werd bekostigd?
3. Welke stappen zal de minister ondernemen vanuit zijn bevoegdheid om eventuele onwettelijke situaties recht te zetten?
4. Zal de minister het besluit van de Antwerpse gemeenteraad 2014_GR_00569 Ruimtelijke uitvoeringsplannen – Doorrekening gemeentelijke regiekosten opmaak aan (publiek-)private partij. Standaardovereenkomst dd. 23 juni 2014 en de bijhorende samenwerkingsovereenkomst vernietigen?

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 135 van 19 januari 2022
van **IMADE ANNOURI**

1. Het advies van de Eerste Auditeur kadert in het verzoek tot vernietiging van het RUP Slachthuissite-Noordschippersdok-Lobroekdok bij de Raad van State. De Raad van State moet nog een uitspraak doen in dit dossier.

Er is ook een klacht ingediend in het kader van het algemeen bestuurlijk toezicht bij de gouverneur van de provincie Antwerpen. De klagers stellen hierin vragen over de wettigheid van het besluit van de gemeenteraad van Antwerpen van 23 juni 2014 en de bijhorende samenwerkingsovereenkomst. Bij uitbreiding vragen zij alle samenwerkingsovereenkomsten m.b.t. regiekosten voor de opmaak van RUPs door de stad Antwerpen te onderzoeken. Deze klacht wordt momenteel binnen de bevoegdheden van het bestuurlijk toezicht onderzocht en behandeld door mijn administratie. Ik wacht de resultaten van dit onderzoek af.

2. De toelichting op de website van het Departement Omgeving is algemeen geformuleerd. Deze algemene regel zal moeten toegepast worden op een concrete situatie, rekening houdend met alle elementen van het dossier.

Ik verwijs daarnaast en voor de volledigheid ook naar uw schriftelijke vraag nr. 169 van 15 november 2021 aan minister Zuhal Demir:
<https://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1782430>.

3. Ik verwijs naar mijn antwoord op vraag 1. De klacht die werd ingediend in het kader van het algemeen bestuurlijk toezicht wordt momenteel onderzocht en behandeld door mijn administratie. Ik wacht dit onderzoek verder af.
4. Zie mijn bovenstaande antwoorden.

Voor de volledigheid wijs ik erop dat de toezichthoudende overheid, in voorkomend geval, enkel de beslissing van de gemeenteoverheid tot goedkeuring van de samenwerkingsovereenkomst kan vernietigen, maar niet de overeenkomst op zich. Enkel de burgerlijke rechter kan een overeenkomst nietig verklaren.